

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania L. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

o wysokość kapitału początkowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 maja 2010 r.,

zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 30 listopada 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie ubezpieczonego L. L. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o ustalenie wysokości kapitału początkowego oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 lutego 2009 r. oddalającego odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 stycznia 2008 r.

W dniu 5 sierpnia 2009 r. ubezpieczony (będący radcą prawnym) wniósł skargę kasacyjną od wskazanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego. Zarządzeniem

z dnia 2 października 2009 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej – w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej – przez: uiszczenie opłaty w kwocie 30 zł, złożenie dodatkowego odpisu skargi, złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z jego uzasadnieniem oraz uzasadnienie dopuszczalności skargi kasacyjnej, ewentualnie przedstawienie wyliczenia matematycznego wartości przedmiotu zaskarżenia.

W określonym terminie skarżący poinformował o dokonaniu zapłaty przez uiszczenie 30 zł. przelewem bankowym na konto Sądu, oraz, że wniesiona przez niego skarga kasacyjna jest dopuszczalna, ponieważ „nie została wymieniona wśród wyłączeń określonych w art. 382² k.p.c.”, zaś wartość zaskarżenia nie ma znaczenia w świetle zdania 2 art. 382² § 1 k.p.c. Uzupełniając skargę co do wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia skarżący złożył wniosek uzasadniony tym, że sprawa nie została obiektywnie rozpoznana przez dotychczasowe sądy, które pominęły argumentację i zarzuty skarżącego, oraz że orzekające dotychczas sądy powielały obiegowe poglądy pozostające w sprzeczności z literalną treścią i funkcjonalną zawartością przepisów prawnych, a ponieważ o ich interpretację Sąd Apelacyjny nie wystąpił do Sądu Najwyższego w trybie art. 390 k.p.c. wskazanym jest dokonanie tejże interpretacji w niniejszym postępowaniu”.

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2009 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną L. L.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd Apelacyjny stwierdził, że skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego w sprawie o ustalenie kapitału początkowego skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych – art. 398² § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2007 r., II UZ 67/06 – OSNP 2008/9-10/151). Rozpatrywana sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie należy jednak do spraw, o których mowa w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. Jej przedmiotem bowiem nie jest

przyznanie lub wstrzymanie emerytury, lecz ustalenie wysokości kapitału początkowego. O dopuszczalności skargi kasacyjnej decydować więc będzie wartość przedmiotu zaskarżenia. Skarżący nie wskazał wartości przedmiotu zaskarżenia w zakreślonym terminie 7 dni.

Sąd Apelacyjny wskazał, że skarżący nie uzupełnił także braku skargi - złożenia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia – nie wskazał na żadną z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie tylko nie wskazał do jakich jego argumentów nie odwołał się Sąd, czy też które spośród stawianych zarzutów nie zostały dotychczas rozpoznane, nie tylko nie sformułował profesjonalnego wyводу prawnego wskazującego na kwalifikowany charakter uchybień Sądu, ale przede wszystkim nie wskazał istotnego zagadnienia prawnego, bądź choćby przepisów prawa, które jego zdaniem Sąd Apelacyjny błędnie zinterpretował.

W zażaleniu na powyższe postanowienie ubezpieczony zarzucił „naruszenie przepisów postępowania przez błędną interpretację art. 398¹ k.p.c. i zupełne niezrozumienie treści skargi kasacyjnej”; żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnoszący zażalenie podał, że Sąd Apelacyjny dokonał jedynie „akademickiego odczytania” dyspozycji art. 398² k.p.c. w żaden sposób nie wiążąc tego przepisu z przedmiotem niniejszej sprawy. Wnoszący zażalenie podkreślił, że w żadnym swoim stanowisku nie zajmował się pieniężną wysokością kapitału początkowego, a jedynie materialną stroną jego składników.

Co do stanowiska zaskarżonego postanowienia, że skarga kasacyjna nie zawierała wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienia wnoszący zażalenie podał, że w złożonej skardze w 13 punktach opisał istotne zagadnienia i wątpliwości prawne, których sąd apelacyjny nie rozpatrzył w apelacji i nie zajął się nimi w żaden sposób. Ponadto te istotne zagadnienia prawne zostały określone przez skarżącego w propozycjach pytań do Sądu Najwyższego zawartych „w drugiej apelacji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnieni. Wymaganie to należy do konstrukcyjnej istoty skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia przyjmowanego przez Sąd Najwyższy do rozpoznania w interesie publicznym z przyczyn przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wymagany wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie są konieczne niezależnie od wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., w tym przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu.

Nie nasuwa zastrzeżeń stanowisko Sądu Apelacyjnego, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powinno zawierać odpowiednie skonkretyzowanie co najmniej jednej z przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonych – w ujęciu abstrakcyjnym – w czterech punktach art. 398⁹ § 1 k.p.c. Powinno to być skonkretyzowanie przyczyny i odpowiedniej argumentacji wykazującej, że dana przyczyna przyjęcia skargi występuje w rozpatrywanej sprawie. Argumentacja uzasadniająca wniosek powinna dotyczyć ustawowo określonych przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z zachowaniem standardu odpowiedniego do powagi postępowania kasacyjnego przed Sądem Najwyższym i umiejętności zawodowych wnoszących skargi, profesjonalnych prawników.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie miał wystarczające podstawy do uznania, że pomimo zastosowanej procedury uzupełnienia skargi kasacyjnej o brakujący w niej wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienie, braku tego nie usunięto w odniesieniu do wymaganego i objętego wezwaniem Sądu uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jest dokładnie tak jak to ocenił Sąd Apelacyjny, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawiony przez skarżącego na wezwanie Sądu o uzupełnienie w tym zakresie skargi, zawiera tylko swoiste pozorowanie argumentacji, która mogłaby odnosić się do uzasadnienia wniosku. Nie ma w tych kilku zdaniach zawierających ogólnikowe twierdzenia jakoby „sprawa nie została obiektywnie rozpoznana” a dotychczasowe sądy „...powielają” jakieś nieokreślone „poglądy obiegowe”, niczego co można byłoby odnieść do przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Nie ma racji skarżący powołując się w zażaleniu na to jakoby sprecyzowanie przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej można odnaleźć w skardze kasacyjnej, w tej która została wniesiona i podlegała przedmiotowemu uzupełnieniu. Nie można tego odnaleźć, i to nie tylko dlatego, że skarga kasacyjna przed jego uzupełnieniem nie zawierała w ogóle wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. O przyczynach przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie można wnioskować wyłącznie z tego, że skarga została oparta na obu przewidzianych podstawach skargi i że wskazano – jak twierdzi się w zażaleniu – aż 13 zarzutów. Kilkudzaniowe uzasadnienie tych zarzutów odnosi się do podstaw skargi a nie przyczyn jej przyjęcia, a ponadto ogranicza się do powtórzenia ogólnikowych zarzutów nie popartych odpowiednią argumentacją.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy uznał, że w zażaleniu nie wskazano zasadnych zarzutów, które podważałyby ocenę Sądu Apelacyjnego, że skarga kasacyjna nie została uzupełniona w zakresie braku w niej uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. W konsekwencji zaistniała przewidziana w art. 398⁶ § 2 k.p.c. podstawa do odrzucenia skargi, której braków nie usunięto w terminie.

Poprawność zaskarżonego zażaleniem postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej nie uchylają wątpliwości dotyczące oceny Sądu Apelacyjnego, że skarżący „nie wskazał także wartości przedmiotu zaskarżenia i to pomimo wezwania go do wskazania matematycznego wyliczenia tej wartości”. Ocena powyższa budzi zastrzeżenia skoro w wezwaniu na które Sąd się powołuje skarżący został zobowiązany do uzupełnienia skargi poprzez „uzasadnienie dopuszczalności skargi kasacyjnej ewentualnie wyliczenie matematyczne wartości przedmiotu zaskarżenia”. Wynika z powyższego, że wezwanie w zakresie tu omawianym zostało skonstruowane w formie alternatywnej, co uprawniało wezwanego do zastosowania się do niego poprzez realizację postawionego na pierwszym miejscu wezwania dotyczącego uzasadnienia dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Uznając, że zaskarżone postanowienie, pomimo częściowo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

